

LUND UNIVERSITY

Snus och Europaförbud

Lidgard, Hans Henrik

1998

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lidgard, H. H. (1998). *Snus och Europaförbud*. Abstract från Juridiska Fakultetens Forskningsdag 1998, Sverige.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

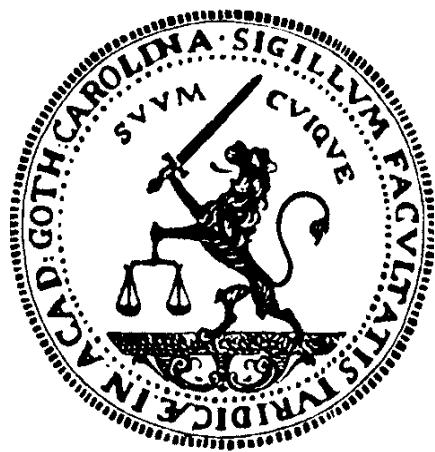
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Snus och Europaförbud

**Ett bidrag till Juridiska
Fakultetens Forskningsdag den 28
maj 1998**

Snus på allas läppar

- **I någon omfattning är vi alla experter**
 - 20+2% av svenskarna snusar
 - på något sätt har vi kunskap om snus
 - alla tycker vi om eller om snus
- **Även lagstiftaren bryr sig om snus**
 - som tobak är grundlagsskyddet inskränkt
 - EU har förbud
 - medlemsstaterna har lagstiftat om bruk och marknadsföring
- **Klarlägganden behövs för detta nya forskningsområde**
 - Snus i ett svenskt kulturmönster (Inga)
 - Nya rön i medicinsk vetenskap (Elsy-Britt)
 - Svenskt märkningskrav (Q)
 - Europeiskt förbud (HHL)
- **Vi börjar vardera med 15 minuters klarläggande. Därefter fritt meningsutbyte i förhoppningen att tillföra debatten intressanta infallsvinklar.**

DAGENS ANDERS

NEUTRALITETEN
VERKAR FUFFTIG
NU NÄR SNUSET
BLIVIT DET
STORA HINDRET
FÖR ETT MED-
LEMSKAP
I EG.

Bakgrund för EU-initiativ

- ◆ **Amerikansk hårdlansering**
- ◆ **Nationella ingrepp**
- ◆ **Gemenskapsfråga - snus är en produkt som antingen måste vara tillåten eller förbjuden överallt.**
- ◆ **Frågan hänskjuten till gruppen "Europé against cancer" inom kommissionen.**

Kommissionens motivering

- ◆ **Snuset orsakar muncancer och medför andra cancerrisker:**
 - ◆ snus innehåller Polonium-210, hydrocarbons & nitrosaminer.
 - ◆ nitrosaminnivån 100 gånger högre än i cigaretter och 1000-fallt högre än i livsmedel (t.ex. hårdstekt bacon).
- ◆ **Nikotininnehållet påverkar hjärta/kärl**
 - ◆ högre koncentration än cigaretter - och mer långverkande
- ◆ **Snus attraktivt för unga ("pro-drug")**
- ◆ **Begränsande marknadsföringsåtgärder räcker inte. Inte heller max-nivåer för farliga ämnen**
 - ◆ stöd från vetenskaplig elit: IARC (1985) och US Surgeon General (1986) och WHO (Tobak och hälsa 1988)

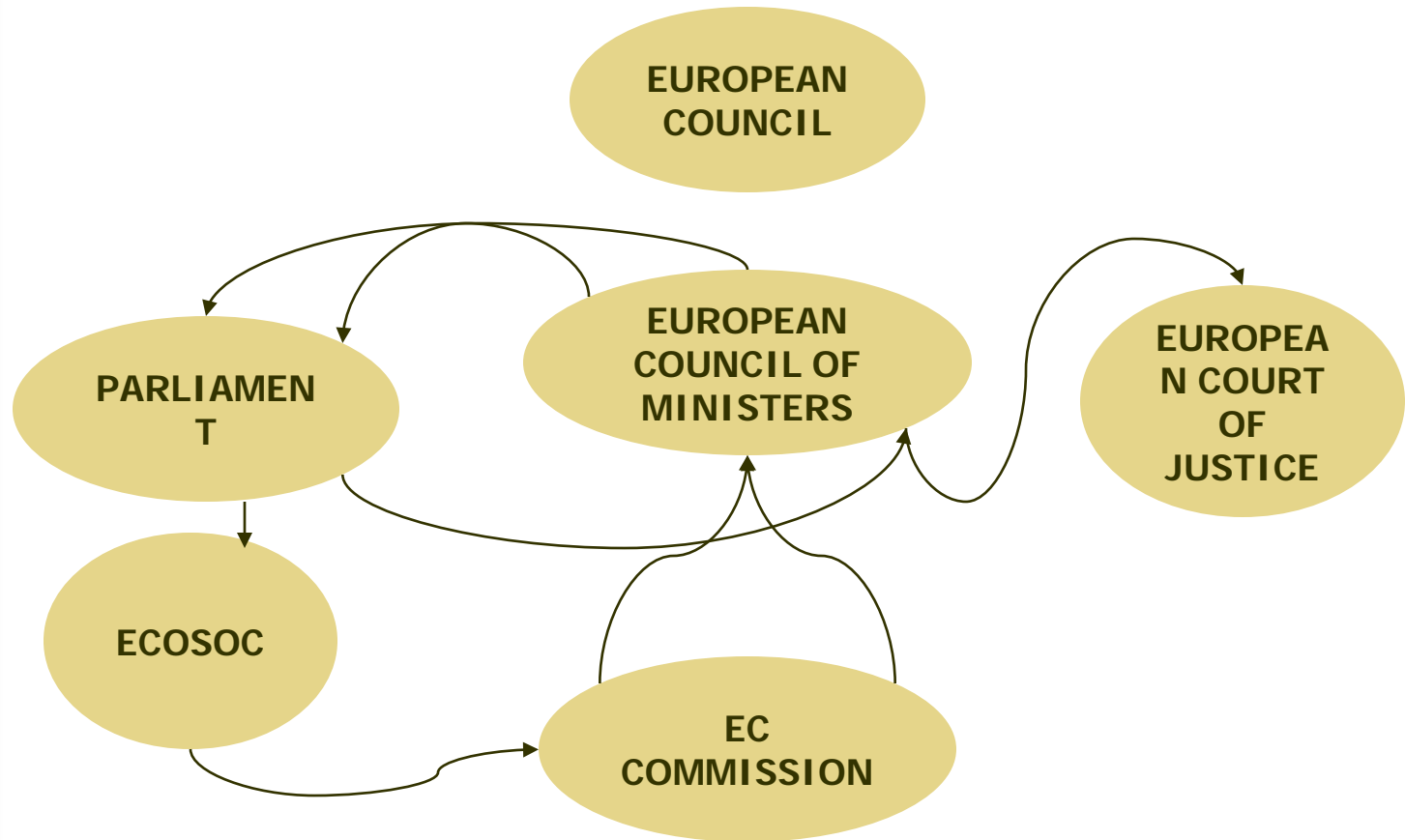
Slutsatsen

- ◆ ... ”as concerns new products scientifically recognized to be harmful and which are not widespread among European consumers, the most efficient cancer prevention measure is the ban of this product, before the economic and personal interests of the consumers are affected. ...
- ◆ This conviction of the Commission has been reinforced by the fact that, according to all available statistical data, this product has a particular attraction for young people.”
 - ◆ (Proposal 1990 for a Council Directive amending Directive 89/622 concerning labelling of tobacco products)

EU-förbud

- ◆ **Förbudet definierat för att inte störa ”inhemska” produkter**
 - ◆ **Tobacco for oral use ... means all products for oral use, except those intended to be smoked or chewed, made wholly or partially of tobacco, in powder or particulate form or in any combination of these forms - particularly those presented in sachet portions or porous sachets - or in a form resembling a food product. (Dir 92/41/EEC)**

Institutionell 2-årig rundgång

Parlamentshanteringen

- ◆ **Parlamentsbehandling viktig**
 - ◆ Inglewood and Werner rapportörer
 - ◆ Hälsa mot formalism
 - ◆ ultra vires enligt lagutskottet
- ◆ **Lobbyism**
 - ◆ Fakta, politiska dokument, statistik - bruna kuvert

Snus orsakar inte cancer

Andra ronden

- ◆ **Två läsningar med mellanliggande beslutsrunda**
 - ◆ Omöjligt uppdrag - 260 röster/absolut majoritet
- ◆ **Tilläggsförslag**
 - ◆ undantag för "traditional European products"
- ◆ **Starkt politiskt stöd:**
 - ◆ Svenska riksdagen enhälligt för ett svenskt regeringsagerande
 - ◆ EU-parlamentet: Subsidiaritet - svenskt medlemskap

Enkel argumentering

Nådastöten

- ◆ **Slutomröstning den 15 mars 1992**
- ◆ **Spännande omröstning**
 - ◆ 246 för undantag för “traditionella europeiska produkter” - 14 (gröna) Nej - 8 avstod
 - ◆ erforderlig absolut majoritet ej uppnådd
- ◆ **Rådsdirektivet utan ändringar**
- ◆ **Sverige/Norge undantag i EES/medlemskapsförhandlingar**

Olika nationella genomföranden

- ◆ **Rent förbud mot snus i vissa länder**
- ◆ **Undantag för traditionella produkter i andra**
- ◆ **Danmark förbjuder påssnus, men tillåter lössnus.**
- ◆ **Förbud i Finland, men tillåtet på Åland**
- ◆ **Förbud i Frankrike, men säljs av det franska monopolet**
- ◆ **Holland tillhandahåller amerikanskt snus - lyxprodukt**
- ◆ **Tyskland sist med implementering**

Tyskland i fokus

- ◆ Tysk implementering 1995
- ◆ Inga reaktioner trots anmälan och fortsatt försäljning
- ◆ Tyskt ingrepp mot försäljning erfordras för att driva processen
- ◆ Ingripande provoceras fram av tyska myndigheter, kommissionen eller företag
- ◆ Förbud mot vidare försäljning
- ◆ Överklagande - tänkbart yrkande:
 - ◆ Förbudsbeslutet skall inhiberas och ogiltigförklaras
 - ◆ Tyskt förbud saknar lagligt grund. Bakomliggande EG-direktiv ogiltigt.
 - ◆ Referens till EG-domstolen.

EG-domstolen sista instans

- ◆ Artikel 177 referens
- ◆ Tänkbara grunder för talan om ogiltighet av bakomliggande direktiv:
 - ◆ Ultra vires - hälsa först genom Maastricht-fördraget;
 - ◆ Proportionalitetsprincipen åsidosatt
 - ◆ Subsidiaritetsprincipen åsidosatt - snus är inget EU-problem
 - ◆ Vetenskapligt stöd för diskriminering av snus saknas.
- ◆ Omvänd bevisbörda?

Upp till
kamp
för
snuset

Slå vakt
om snuset

Pilla inte på
prillan, EG!

EG ska inte få
tvinga mig att
sluta snusa!

EG-stopp
för snus

EG och snus
hör ihop

**FÖRBUDET SOM
TAR ALLA PRIS**

Svenskt snus bör
få säljas till EG

Svensk
strid för
snuset

EG
föreslår
förbud
mot fuktigt
snus

Teckning: LENNART RYDÉN